

# Evaluatie

**VOS Groot Schiphol  
GRIP 3  
23 februari 2017**

Veiligheidsbureau Kennemerland

Versie : 1.0

Status : definitief (na aanbieding burgemeester Weterings en vervolgens TO)

TO : 17 mei 2017

# 1. INLEIDING

## Aanleiding

Op donderdag 23 februari 2017 is opgeschaald naar GRIP 3 vanwege een VOS Groot op Schiphol. De reden hiervoor was een vliegtuig dat tijdens de landing door het landingsgestel was gezakt.

## Opzet evaluatie

Dit incident is, conform de evaluatiesystematiek voor het evalueren van multidisciplinaire incidenten, geëvalueerd op de basisprocessen Alarmering / Op- en afschaling, Leiding & Coördinatie, Crisiscommunicatie en Informatiemanagement.

De input is voor een groot deel verkregen tijdens de leerarena, die heeft plaatsgevonden op vrijdag 3 maart jl.

Met de afzonderlijke kolommen is afgesproken dat deze partijen allen hun eigen proces evalueren en met hun monodisciplinaire actiepunten aan het werk gaan en deze borgen.

Tijdens de leerarena op 3 maart waren van het OT aanwezig:

de operationeel leider (OL), de informatiemanager (IM OT), informatiecoördinator IM, de algemeen commandant Geneeskundige zorg (AC GZ), de algemeen commandant Politiezorg (ACP), de algemeen commandant KMar, medewerker KMar, Hoofd RAC en de MPC/CaCo.

Tevens was de dossierhouder CBP-S van het VBK bij de leerarena aanwezig, om desgevraagd zaken uit het CBP-S te kunnen toelichten en informatie te verkrijgen voor de beheergroep CBP-S.

De algemeen commandant Bevolkingszorg was verhinderd, maar liet zich vervangen door een collega van Bevolkingszorg.

De algemeen commandant van de brandweer was niet aanwezig en werd niet vervangen. De liaison van Schiphol en de vertegenwoordiger uit het CVO waren niet aanwezig.

Om input vanuit Schiphol te verkrijgen is door de evaluator, samen met de dossierhouder CBP-S, een afzonderlijk gesprek gevoerd met de voorzitter CVO en de liaison Schiphol (vertegenwoordiger AAS CoPI).

Het resultaat van deze bijeenkomst en de aanvullende gesprekken, is een onderhavige beschrijving en de daaraan gekoppelde aanbevelingen. Deze zijn verkregen door in de leerarena ervaringen te delen en verbanden te leggen voor wat betreft de kritische basisprocessen. Er is geen sprake van een onderzoek.

De verbeterpunten die voortkomen uit de aanbevelingen zullen direct worden opgepakt door de actiehouders en worden tevens opgenomen in de VRK-brede verbetercyclus.

## Omschrijving incident en tijdlijn

### Omschrijving

Op donderdag 23 februari 2017 rond 17:00 uur landde een vliegtuig van FlyBe. Dit vliegtuig kwam uit Edinburgh en had bestemming Schiphol. Het vliegtuig landde op de Oostbaan en zakte (met lage snelheid) door het landingsgestel.

In het vliegtuig zaten 59 passagiers en 4 bemanningsleden.

NB. Vanwege de zeer zware windstoten van 100 – 120 km/uur, was door het KNMI code Oranje (waarschuwing) afgegeven.

De afhandeling van het incident is zonder noemenswaardige problemen verlopen. Een aantal minuten na de alarmering was al duidelijk dat er geen gewonden waren en alle inzittenden werden per bus vervoerd naar de terminal. De luchtvaartmaatschappij en Schiphol hebben de kortdurende opvang van de passagiers verder opgepakt. Het Operationeel team en het Regionaal Actiecentrum Communicatie zijn nog enige tijd (in GRIP 2) actief gebleven voor eventuele ondersteuning van de Schipholprocessen en in verband met de crisiscommunicatie.

#### Tijdlijn (gebaseerd op rapport incident archief, kladblokregels MICK en LCMS)

16:56 uur: VOS Groot Meldingsclassificatie: Crash/ongeval op land (meldkamer MICK)  
GRIP 3 Schiphol, VOS Groot (UGS A) (meldkamer MICK)

16:58 uur: VOS Klein (door AFO afgeschaald) (meldkamer MICK)

17:00 uur: Opkomstlocatie gewijzigd in UGS B

17:01 uur: AFO schaal af naar VOS Klein, verzoek aan operationeel leider (OL) om te contacten i.v.m. afschaling

17:03 uur: Nader bericht AFO: vliegtuig stabiel. Met lage snelheid door landingsgestel gezakt. Toestel leeg. Geen gewonden. Bussen geregeld.

17:18 uur: Afschaling GRIP 3 en handhaven GRIP 2 incl. CoPI

17:40 uur: Eerste CoPI overleg

17:45 uur: Eerste OT overleg (zonder liaisons CVO en RAC)

18:01 uur: Tweede CoPI overleg

18:20 uur: LC meldt aan MICK dat na overleg met OL is overgegaan op GRIP 2, zonder CoPI.

18:30 uur: Tweede OT overleg (zonder liaison CVO)

18:46 uur: Geen extra beperkingen/maatregelen vanuit overheid. Besluit tot afschaling naar GRIP 0.

19:10 uur: Contact OL met voorzitter CVO voor nalopen besluiten en actiepunten

19:35 uur: Einde VOS Klein

## **2. Ervaringen hoofdstructuur, kritische basisprocessen en crisisteams**

### Alarmering, op- en afschaling

- Conform de planvorming is o.b.v. meldingsclassificatie Schiphol direct opgeschaald naar VOS Groot en de bijbehorende GRIP 3.
- Doordat Schiphol binnen twee minuten is afgeschaald van VOS Groot naar VOS Klein is bij functionarissen van Schiphol het idee ontstaan dat daarmee ook het GRIP-niveau werd afgeschaald. De vertegenwoordiger van het CVO is hierdoor niet aangeschoven in het OT. Deze geeft aan niet te zijn gealarmeerd voor VOS Groot, maar alleen voor VOS Klein. De liaison KMar die in het CVO zat heeft hieromtrent wel kunnen helpen, door aan de AC KMar in het OT informatie te verstrekken waarnaar het OT op zoek was.  
**NB:** In het aanvullende gesprek met de voorzitter CVO en liaison AAS is afgesproken dat de functionaris CVO die standaard in het OT plaatsneemt, voortaan bij een incident met het Regiecentrum Schiphol zal bellen om te checken of er een OT is.
- De functionaris van de KMar heeft aangegeven dat de alarmering niet goed is doorgekomen. De melding was via de omroepinstallatie ontvangen zonder bericht VOS Groot.
- In de alarmering was doorgegeven opkomstlocatie UGS A, maar dat bleek UGS B te moeten zijn. Doordat inmiddels hulpverleners aanrijdend waren is dit niet bij alle hulpverleners goed doorgekomen. De Brandweer stond hierdoor bij de verkeerde UGS.
- Binnen 2 minuten na de alarmering GRIP 3 werd door de AFO afgeschaald naar VOS Klein.
- In overleg met de burgemeester heeft de OL afgeschaald naar GRIP 2. De OL heeft de L-CoPI gevraagd om de operationele afschaling te organiseren. De L-CoPI heeft besloten om het CoPI bijeen te laten komen.

- De toegang tot de Maxima-kazerne verliep goed. Echter, legitimatiebewijs hoefde niet standaard getoond te worden (wordt opgenomen met beheerder RCC/KMAR).

**Aanbeveling:**

- Betreft de alarmering en onduidelijkheid UGS de meldkamers (KMar, Regiecentrum en MICK) tijdens meldkameroverleg met elkaar in gesprek laten gaan om gang van zaken te duiden en afspraken zonodig aan te scherpen.
- Nadat door de AFO VOS Klein is afgegeven, bleken vanuit Kennemerland de hulpdiensten nog met Prio 1 aanrijdend te zijn. Hiermee worden onnodige risico's gelopen. Aanbevolen wordt dat zodra afschaling bekend is, aan hulpdiensten te laten weten dat Prio 1 niet meer nodig is (actie: MICK).

**Leiding & Coördinatie**

- In de leerarena is door de crisisfunctionarissen aangegeven dat de samenwerking in het OT goed en rustig is verlopen. Er was een duidelijke manier van aansturen door de OL.
- In het OT werd besloten om voor het bestrijden van het incident de volgende thema's te gebruiken: afhandeling ongeval, opvang passagiers en verwanten, continuïteit luchthaven, crisiscommunicatie, weersomstandigheden, effecten omgeving en bestuurlijke aspecten.
- De L-CoPI heeft bij de OL aangegeven dat het CoPI niet meer nodig was en opgeheven kon worden. Functionarissen uit het OT geven aan dat dit niet in het OT is overlegd. De AC GZ heeft er last van gehad dat er geen CoPI meer was.
- De OL heeft na het tweede OT contact gehad met de burgemeester van Haarlemmermeer. Hierbij werden antwoorden gegeven op de vragen van de burgemeester over het vliegverkeer in combinatie met de afgegeven weerswaarschuwing (code oranje) en de eerder die middag afgesproken effecten van de beperkingen van het baangebruik.
- Afgezet tegen de grootte van het incident is volgens sommige OT-leden het OT erg lang actief gebleven. De OL geeft aan dat hij dit noodzakelijk achtte, om een zorgvuldige afhandeling van het incident te bewerkstelligen (wordt meegenomen binnen 'flexibilisering GRIP'..
- Doel van het OT-overleg was afstemming met en ondersteuning van de Schipholprocessen en de crisiscommunicatie. Beide vertegenwoordigers waren niet in het eerste OT-overleg aanwezig.

**Aanbeveling:**

- Afschalen van het CoPI afstemmen in de eigen disciplines en bespreken in het OT

**Crisiscommunicatie**

- In het RAC was (mede door de alarmering) geen vertegenwoordiging van Schiphol aan tafel. Via mobiele nummers die werden verkregen uit het CoPI werd contact gelegd met Schiphol om nadere informatie / afstemming inzake communicatie en publieksvoorlichting. Dit verliep moeizaam, aldus het RAC. Dit was mede oorzaak dat het lang duurde voordat het exacte aantal passagiers duidelijk werd.
- Er is geen informatienummer geopend vanuit de airline of Schiphol. De afstemming hierover is essentieel binnen het communicatieproces.

**Aanbeveling:**

- Check de afspraken met de crisiscommunicatiepartners en scherp deze zonodig aan (actie: Bevolkingszorg / Crisiscommunicatie).

### Informatiemanagement

- Volgens afspraken vult de KMar het startbeeld in LCMS. Omdat dit niet binnen de gestelde norm (5 minuten) gebeurde heeft het MICK het startbeeld gevuld (meenemen in overleg drie meldkamers).
- Het CVO heeft LCMS uitgelezen, maar niet gevuld. Bij navraag ( in apart gesprek evaluator en dossierhouder CBP-S heeft voorzitter CVO aangegeven dat nu slechts een summier stukje kan worden ingevuld door het CVO (onder het kopje derden) om op vragen en opmerkingen te reageren.  
Zij verzoeken IM om een eigen tabblad 'CVO' in LCMS ter beschikking te krijgen, wat zij bij incidenten kunnen vullen.
- Er waren geen KMar-vertegenwoordiger en SGB0-vertegenwoordiger in de sectie IM.  
Daardoor miste beeldvorming in LCMS vanuit de KMar.

#### Aanbeveling:

- IM VRK met IM CVO afspraken maken over het gebruik van LCMS (actie: IM).

## 3. Aanbevelingen

	Actiepunt	Verantwoordelijke	Status
1.	Betreft de alarmering en onduidelijkheid UGS de meldkamers (KMar, Regiecentrum en MICK) tijdens meldkameroverleg met elkaar in gesprek laten gaan om gang van zaken te duiden en afspraken zonodig aan te scherpen.	MICK & meldkamer(s) Schiphol	
2.	Nadat door de AFO VOS Klein is afgegeven, bleken vanuit Kennemerland de hulpdiensten nog met Prio 1 aanrijdend te zijn. Hiermee worden onnodige risico's gelopen. Aanbevolen wordt dat zodra afschaling bekend is, aan hulpdiensten te laten weten dat Prio 1 niet meer nodig is.	MICK	
3.	Afschalen van het CoPI afstemmen in de eigen disciplines en bespreken in het OT.	L&C / Overleg L-CoPI & OL's	
4.	Check de afspraken met de crisiscommunicatiepartners en scherp deze zonodig aan.	BZ / Crisiscomm.	
5.	IM VRK met IM CVO afspraken maken over het gebruik van LCMS.	IM	